

FONDS LANDSCHAFT SCHWEIZ (FLS)
FONDS SUISSE POUR LE PAYSAGE (FSP)
FONDO SVIZZERO PER IL PAESAGGIO (FSP)
FOND SVIZZER PER LA CUNTRADA (FSC)

Il pli nov bulletin dal FSC (nr. 62) tematisescha l'impurtanza da la cuntrada per il bainstar

Co e pertge che las cuntradas culturalas natiralas fan bain a nus umans

L'engaschi dal Fond svizzer per la cuntrada FSC è era bun per ils umans, perquai ch'el promova il mantegniment e la revalitaziun da cuntradas culturalas che stattan en accord cun la natira. Quellas fan bain als umans che las scuvran a pe u cun tut ils senns, ma er a quels che vivan, lavuran ed emprendan en quests spazis natirals. Il pli nov bulletin dal FSC preschenta las scuvertas actualas da la perscrutaziun da la cuntrada e trais exempels da projects en favur dal bainstar ch'il FSC sustegna.

«Spazis natirals e cuntradas culturalas d'alta qualitat contribueschan al bainstar da la populaziun.» Quai scriva **Sophie Chanel** (Losanna), **commembra da la cumissiun dal FSC**, en l'editorial dal pli nov bulletin dal FSC. En ses mintgadi sco directura dal Parc natural da recreaziun Jorat ha ella constatà in augment da visitadras e visitaders durant las restricziuns da la pandemia da corona en quest parc regional davant las portas da Losanna.

Davart ils elements che fan attractiva la natira e la cuntrada per l'uman e davart lur effects positivs per il bainstar rapporta la psicologa **Nicole Bauer** en ses artigel en il bulletin dal FSC nr. 62. Ella perscrutescha dapi onns a l'Institut federal per la perscrutaziun da guaud, naiv e cuntrada **WSL** ils effects che las (differentas) cuntradas han sin la sanadad e la recreaziun da l'uman. En sia contribuziun preschenta ella intginas avischinaziuns teoreticas e resultats d'ina selecziun da studis da la perscrutaziun sociologica da la cuntrada.

Co ch'il FSC promova cuntradas che fan bain a l'uman (cf. il bulletin nr. 62 che porta il titel «Landschaft fürs Wohlbefinden»), mussan **ils projects sustegnids**:

- Avant passa 100 onns ha il medi Adolf Keller tschernì la cuntrada da **Cademario TI** per realisar là sia visiun d'ina clinica per medischina natirala. Sin ils fastizs dal fundatur da la chasa da cura pon ins anc oz viandar *a moda recreativa* – ed admirar tge ch'ils divers projects iniziads da persunas e vischnancas burgaisas han effectuà ils ultims onns per la natira e la cuntrada dal Malcantone.
- En ina scola a **Borex-Crassier VD** han scolaras e scolars transformà ensemen cun lur persunas d'instrucziun l'areal da scola en in spazi natural. Il project fa part da las stentas regionalas da laschar returnar puspè la natira en la cuntrada d'aglomeraziun spogliada. Ed el pussibilitescha da far experientschas en la natira durant l'instrucziun da scola – in aspect che fa bain a tuts.
- L'«Archiv da regordanzas da las savurs alpinas» a **Tschlin GR** ha lantschà in project che promova la percepziun da la cuntrada cun il nas e che vul rinforzar uschia la colliaziun emoziunala. Il project «Follow your Nose» – suonda tes nas – ha il FSC sustegnì en il rom da sia **tschertga d'ideas innovativas** (che cuntinuescha). Realisà vegn il project innovativ da l'iniziativa culturala Somalgors74 da Tschlin e da la Fundaziun svizra per la protecziun da la cuntrada – tranter auter er en il rom d'ina excursiun a chaschun dal **3. Congress svizzer da la cuntrada** ils 8 e 9 da settember 2022 a Rapperswil SG (ulterioras infurmaziuns en la chascha II).

Il bulletin dal FSC nr. 62 è accessibel en in nov vestgì graphic sin la pagina-web dal FSC <https://fls-fsp.ch> (sco PDF e sco document digital) e po vegnir empustà per posta en furma stampada. L'empustaziun e l'abunament da las ediziuns futuras èn gratuits.

Chascha I:

«Focus FSC 2022-2023: agroselvicultura»: flyer d'infurmaziun per posta ed online

Il bulletin dal FSC nr. 62 cumpari dacurt renda attent cun in flyer d'infurmaziun agiuntà ch'il FSC metta da preschent in accent da sensibilisaziun e da promoziun sin projects d'agroselvicultura che s'integreschan a moda particularmain armonica en il maletg da la cuntrada e che sustegnan la biodiversitad. Il flyer davart l'agroselvicultura è disponibel en trais linguas e po vegnir empustà gratuitamain per posta (er en in dumber pli grond); el è era publitgà sin la pagina-web dal FSC en la nova rubrica «Focus Agroselvicultura».

Chascha II:

Il Fond svizzer per la cuntrada FSC al 3. Congress svizzer da la cuntrada

Il FSC è ina da las organisaziuns purtadras dal 3. Congress svizzer da la cuntrada che ha lieu ils 8 e 9 da settember 2022 a Rapperswil SG. El è preschent a la «plazza da martgà» ed a medem temp responsabel per trais puncts dal program:

- Ensem cun las organisaziuns purtadras organisescha il FSC in'excursiun en il territori dal «Naturnetz Pfannenstil», al laiet da Stigelen e sin il bain Rütihof per dar a las participantas ed als participants dal congress in'invista concreta en il project da rait unic sin plaun naziunal.
- En il rom da las occurrenz parallelas I (l'emprim di dal congress) preschenta il FSC ses «Focus 2022–23: agroselvicultura» cun il titel: «Agroforst: bäumige Landwirtschaft – auch gut für die Landschaft?»
- En il rom da las occurrenz parallelas II (il segund di dal congress) datti sin proposta dal FSC in impuls davart il tema «Einwaldung: Wertvollste Flächen der naturnahen Kulturlandschaft erhalten» che sa basa sin las experientschas dal chantun Vallais, cun participaziun da Peter Gresch, docent privat em. ETH Turitg).

Ulteriuras infurmaziuns: www.fls-fsp.ch/rm